

مساحت: ۱۲۲ هزار کیلومتر مربع ۷/۴ درصد وسعت کشور
همسایه‌ها: بوشهر، هرمزگان، کرمان، یزد، اصفهان، کهگیلویه و بویراحمد

۴

فعالیت

استان‌های همسایه فارس را نام ببرید. بوشهر، کهگیلویه و بویراحمد، اصفهان، یزد، کرمان، هرمزگان

درس ۲

ویژگی‌های زاگرس فارس: ۱- جزء کوه‌های جوان هستند. ۲- گسل‌های متعددی دارد که عامل لرزه‌خیزی است. ۳- سنگ‌های آن آهکی است. ۴- در غرب و شمال غرب متراکم، مرکز و جنوب و شرق پراکنده هستند. وضعیت لرزه‌خیزی استان: ۱- تعداد فراوان، قدرت کم ۲- عموماً کم عمق هستند. ۳- در تمام مناطق استان خطر نسبی زلزله وجود دارد.

درس ۳

توده هواهای مؤثر: ۱- توده هوای سودانی ۲- توده هوای گرم عربستان

دلایل سیل در استان: ۱- بی‌نظمی و شدت بارش توده هوای موسمی، سودانی، مدیترانه‌ای ۲- ضعف پوشش گیاهی ۳- وجود کوهستان و شیب زیاد

درس ۴

www.sakoye10hom.blog.ir

راه نجات استان از بحران آب: ۱- توسعه مهار آب‌های سطحی ۲- حفاظت از آب‌های زیرزمینی ۳- تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی

۴- حفظ و اصلاح جنگل و پوشش گیاهی

مشکلات خاک استان: ۱- شوری خاک، ۲- فرسایش خاک

ویژگی دریاچه‌های استان: ۱- گسل و شیب طبقاتی، ۲- تغذیه دریاچه از طریق چشمه و رودهای اطراف، ۳- دریاچه‌های دائمی مهارلو و پریشان، ۴- اغلب دریاچه‌ها آب شورند (بختگان) و آب شیرین (کافتی - تالاب ارژن).
حل مشکل خاک استان: ۱- آبرویی و زه‌کشی خاک، کاشت گیاهان مقاوم به شوری، تقویت پوشش گیاهی، تراس‌بندی و ...

۲۰

پرسش

اگر بخواهند در منطقه‌ای از استان، فعالیت‌های زیر را انجام دهند، کدام مورد در اولویت است؟ دلیل شما چیست؟
تأمین منابع آب؛ زیرا بدون آب هیچ‌یک از فعالیت‌های دیگر انجام‌پذیر نیست.

۲۲

فعالیت

- سدهای مهم استان را نام ببرید. سد سیوند، سلمان فارسی، سد خسویه، ایزدخواست، تنگاب فیروزآباد، سد اناق - رود گراز کدام شهر می‌گذرد و چه سدی روی آن احداث شده است؟ سد ملاصدرا (تنگ براق)، از شهر سده می‌گذرد. اهداف کلی و اثرات مثبت سدسازی را در استان فارس تشریح کنید.

با توجه به فصل بارش در استان فارس و وقوع خشکسالی‌های متعدد، کنترل و بهره‌وری از آب‌های سطحی امری ضروری است اگرچه سابقه سدسازی در این استان به زمان هخامنشیان می‌رسد، اما تنها سد مهم استان قبل از انقلاب سد درودزن بود که ضمن تولید برق، نقش مهمی در کشاورزی نواحی اطراف خود داشته است. هم اکنون تعداد زیادی سد در استان بهره‌بردار می‌شود که عامل توسعه کشاورزی، تولید برق، کنترل سیلاب‌ها و مصرف آب‌های روان استان است.

۲۳

پرسش

از دریاچه‌های آب شور و آب شیرین در استان چه بهره‌برداریهایی می‌توان کرد؟ آب شیرین برای توسعه کشاورزی، آب شور و شیرین برای پرورش انواع ماهی و آبزیان به منظور تلطیف هوا، حفظ انسجام خاک، تقویت پوشش گیاهی و جاذبه‌های توریستی و گردشگری، ورزش‌های آبی و ...

درس ۵

عامل آلوده کننده آب و خاک استان: ۱- آلوده کننده شهری و خانگی ۲- آلودگی توسط فعالیت‌های کشاورزی ۳- پساب‌های صنعتی

درس ۷

ایلات مهم استان: قشقایی، خمسه، ممسنی

شکل‌های مختلف زندگی ایلات: ۱- مانند ایل قشقایی به شیوه سنتی زندگی می‌کنند. ۲- عده‌ای، خانه‌ای در روستا و مرتعی در کوهستان دارند. ۳- ایلاتی که اسکان یافته‌اند، مانند ممسنی و کوهمره. ۴- عده‌ای که رمه‌گردان‌اند. شکل روستاهای استان: بیشتر متمرکزاند. روستاها دو دسته‌اند: ۱- کوهستان ۲- دشت انواع شهرهای استان فارسی: ۱- شهرهای متمرکز و هسته‌ای (جرم، داراب) ۲- شهرهای خطی (شیراز، لار، نی‌ریز) ۳- شهرهای پراکنده (سروستان)

۵۷

پرسش

تراکم نسبی جمعیت استان را محاسبه کرده و سپس با تراکم جمعیت کشور مقایسه کنید.

$$\text{استان} = \frac{4596658}{122661} = 37 \quad \text{کشور} = \frac{78000000}{1648195} = 47$$

درس ۹

گویش: در فارس، فارسی دری است.

هنرهای دستی: قالی بافی، گبه بافی، خیمه بافی، گلیم بافی، جاجیم بافی

درس ۱۲

www.sakoye10hom.blog.ir

توسعه اقتصادی: حمل و نقل، گردشگری، فناوری

جاذبه‌های استان فارس: ۱- تخت جمشید، آرامگاه سعدی، آرامگاه حافظ ۲- مهمان‌نوازی و خون‌گرمی ۳- داشتن انواع موزه‌ها

۴- داشتن زیارتگاه‌های بسیار زیاد ۵- بیشتر سهم دریاچه‌های کشور ۶- تنوع آب و هوایی و طبیعت زیبا

جاذبه‌های طبیعی: ۱- دریاچه‌ها (طشک) ۲- رودخانه‌ها (کر، دالکی) ۳- آبشارها (مارگون) ۴- چشمه‌های آب گرم ۵- ناهمواری‌ها

جاذبه‌های باستانی: تخت جمشید، نقش رجب و رستم، مرودشت، مقبره کوروش

جاذبه‌های مذهبی: امامزاده سید شجاع‌الدین فراشبند

جاذبه‌های فرهنگی: سعدیه، حافظیه، سبویه

راهکارهای جدید جذب گردشگر: ۱- ایجاد پارک‌های سلامت ۲- تجهیزات و تأسیسات گردشگری ۳- جهت دادن به سرمایه‌گذاری‌ها

به سمت گردشگری ۴- تأسیس رشته گردشگری در دانشگاه

درس ۱۳

فارس به این دلایل از مناطق محوری کشاورزی کشور محسوب می‌شود: ۱- تنوع اقلیمی ۲- وجود منابع بالقوه و بالفعل آب و خاک

۳- اراضی وسیع مرتعی و جنگلی

فعالیت

۱۱۸ - امروزه کدام محصولات کشاورزی استان در بازارهای جهانی ارزش بیشتری دارد؟ انار، انگور، انجیر، بادام، گردو و خرما

پرسش

۱۱۸ - به نظر شما احداث راه آهن چه تأثیری بر صنعت گردشگری فارس دارد؟
راه آهن در واقع، مهم ترین وسیله حمل و نقل در اقتصاد هر کشوری است که می تواند اقتصادی ترین نتیجه را با توجه به سرعت توان بالا و مصرف اندک انرژی به بار آورد و نیز از نظر آلودگی محیط زیست کمترین خسارت را به محیط زیست وارد می کند بنابراین می تواند در نقش تحول گردشگری استان بسیار مؤثر باشد.

درس ۱۵

چشم انداز کشاورزی:

- ۱- فراخشک معتدل ۲- فراخشک و نیمه سرد ۳- خشک سرد ۴- نیمه خشک سرد ۵- نیمه مرطوب سرد